

Charles Dickens Karácsonyi éneke és a poszttraumás zavar

Dtsch Med Wochenschr 2020; 145(25): 1833-1839

DOI: 10.1055/a-1232-4839 ; Apud Univadis, 22.12.2022

Kulcsszavak: lelki egészség, irodalomtörténet, infotainment, Charles Dickens

Forrás Internet-helye:

<https://www.thieme-connect.de/products/ejournals/abstract/10.1055/a-1232-4839> ;
https://www.univadis.de/viewarticle/38e04b0d-fbf9-4be7-932d-a4c86b82ac99?uac=347207CJ&u=g7Nnk16ewguWS5hWLN23V%2F9E96keG%2B95Js9Lm6D2gtUI4Soq8URsQKrZlarLAUYJ&sso=true&ecd=mkm_ret_221227_u-ni-DE_TSPE-ExcNews_5058481&utm_content=5058481&utm_term=&utm_medium=email&uid=38e04b0d-fbf9-4be7-932d-a4c86b82ac99&utm_source=adhoc%20email&utm_campaign=adhoc_de_tspe_excnews_20221225_ann

A folyamatosan mogorva, lefittyedt szájú, kőszívű emberek sem embertársaik, de még saját maguk számára sem kellemes teremtések. 150 éve egy ilyen alakot jelenített meg Charles Dickens a mizantróp Ebenezer Scrooge személyében az „*A Christmas Carol*” c. karácsonyi történetben. A gazdag uzsorás, Ebenezer Scrooge valóban kellemetlen figura. Alulfizetett alkalmazottját, Bob Cratchit-et még akkor is felmondással fenyegeti, ha az csak pillantást mer vetni a szenesládára, hogy valamennyire is felmelegítse a hideg szobát. Rászoruló embertársai iránt sincs együttérzése. Számára a Karácsony is csak pénzkidobás és időpocsékolás.

Manapság az ilyen kellemetlen viselkedésnek megvan a tudományos elnevezése. ***Prof. Dr. med. Klaus Lewandowski (2018-ig a Klinik für Anästhesiologie und Intensivmedizin des Elisabeth-Krankenhauses Essen igazgatója)*** és ***Dr. Kurt W. Schmidt teológus, orvosetikus*** szerint Scrooge személyisége teljes mértékben megfelel a poszttraumás stressz szindrómának. Ennek kiváltó okai olyan élmények lehetnek, amelyeket leértékelésként, bizalommal való visszaélésként, vagy szubjektíven megélt igazságtalanságként érzékelünk.

Lewandowski és Schmidt szerint a zsupori Ebenezer Scrooge Dagobert bácsi irodalmi előképe. Neve az amerikai eredeti rajzfilmben „*Scrooge McDuck*” és magányos, végtelenül gazdag embergyűlölőként jelenik meg, aki folyamatosan az elkeseredés jeleit mutatja, mint a „*Christmas on Bear Mountain*” epizódban: A Karácsonyra várakozva, amelyet ő sem szeret, azt hangoztatja, hogy „Különleges vagyok! Mindenki gyűlöl engem és én is gyűlölök mindenkit!”